

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU**

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 24 czerwca 2008r.

RPZ- 61/15/08/JM

DECYZJA nr RPZ 19/2008

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 134 poz. 939), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu **postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów**, wszczętego z urzędu przeciwko Janinie Muszalskiej prowadzącej Niepubliczne Przedszkole „Liczmanek” w Poznaniu w związku ze stosowaniem we wzorcu umowy o nazwie: „umowa świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego nr...” oraz Statucie Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek”, postanowień o treści:

1. Wysokość opłaty dotycząca kosztów produktów użytych do sporządzenia posiłków może ulec zmianie na podstawie decyzji Dyrektora przedszkola i nie wymaga zmiany w umowie pisemnej (**§ 5 umowy**)
2. Przedszkole może rozwiązać umowę bez wypowiedzenia w przypadku powtarzającego się nieterminowego regulowania należności bądź ich nieuregulowania przez dwa okresy płatności (**§ 11 umowy**)
3. (...) W przypadku niepłacenia lub płacenia nieterminowego, jeżeli zaległości w opłatach wynosić będą więcej niż dwa miesiące, dziecko może być skreślone z listy wychowanków (...) (**pkt F.4. roz. IV Statutu**),

w wyniku którego uprawdopodobniono, iż ww. Przedsiębiorca stosuje praktykę, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 powołanej ustawy, w związku ze zobowiązaniem się Przedsiębiorcy do podjęcia działań zmierzających do zaniechania naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez zmianę treści kwestionowanych postanowień umownych, nakłada się na **Janinę Muszalską prowadzącą Niepubliczne Przedszkole „Liczmanek” w Poznaniu** obowiązek wykonania tego zobowiązania poprzez:

- a) zmianę umów istniejących w obrocie prawnym, w terminie 2 tygodni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji
- b) zawieranie nowych umów zgodnie z przyjętym zobowiązaniem i wzorcem umowy, załączonym do pisma Przedsiębiorcy z dnia 21 maja 2008r.
- c) zmianę pkt F.4. roz. IV Statutu Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek” zgodnie z przyjętym zobowiązaniem, określonym w piśmie Przedsiębiorcy z dnia 21 maja 2008r. oraz poinformowanie o wprowadzonej zmianie rodziców (opiekunów) dzieci korzystających z usług Niepublicznego Przedszkola

„Liczmanek”, w terminie 2 tygodni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **nakłada się na Janinę Muszalską prowadzącą Niepubliczne Przedszkole „Liczmanek” w Poznaniu** obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji zobowiązań nałożonych w punkcie I decyzji oraz przedłożenia potwierdzonych kopii umów zawartych zgodnie z postanowieniami ww. wzorca umowy, w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatura w Poznaniu wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające mające na celu kontrolę wzorców umów stosowanych w obrocie konsumenckim przez przedszkola niepubliczne działające na terenie województwa wielkopolskiego, pod kątem zgodności ich treści z przepisami art. 385¹- 385³ Kodeksu cywilnego, z uwzględnieniem klauzul wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

W ramach postępowania wyjaśniającego dokonano m.in. analizy wzorca umowy o nazwie: „umowa świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego nr...” oraz Statutu Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek” w Poznaniu, prowadzonego przez Janinę Muszalską (dalej: Przedsiębiorca). Kontrola ww. wzorców wykazała, że zawarto w nich postanowienia, które mogą naruszać zbiorowe interesy konsumentów, w związku z czym uzasadnione jest postawienie Przedsiębiorcy zarzutu stosowania postanowień umownych uznanych przez Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) za niedozwolone i wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Mając na uwadze zgromadzony materiał dowodowy, postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2008r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem stosowania przez Janinę Muszalską prowadzącą Niepubliczne Przedszkole „Liczmanek” w Poznaniu, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegających na stosowaniu we wzorcu umowy o nazwie: „umowa świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego nr...” oraz Statucie Przedszkola postanowień o treści:

1. Wysokość opłaty dotycząca kosztów produktów użytych do sporządzenia posiłków może ulec zmianie na podstawie decyzji Dyrektora przedszkola i nie wymaga zmiany w umowie pisemnej (§ 5 umowy)
2. Przedszkole może rozwiązać umowę bez wypowiedzenia w przypadku powtarzającego się nieterminowego regulowania należności bądź ich nieuregulowania przez dwa okresy płatności (§ 11 umowy)
3. (...) W przypadku niepłacenia lub płacenia nieterminowego, jeżeli zaległości w opłatach wynosić będą więcej niż dwa miesiące, dziecko może być skreślone z listy wychowanków (...) (pkt F.4. roz. IV Statutu).

Przedsiębiorca zawiadomiony o wszczęciu postępowania administracyjnego, pismem z dnia 21 maja 2008r. wyjaśnił, że (...) *w okresie działalności Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek” opłatę dotyczącą kosztów produktów użytych do sporządzania posiłków zawsze konsultował z przedstawicielami rodziców i nigdy sam nie podejmował decyzji (...). W okresie od 1 września 2004r. nie było przypadku skreślenia żadnego z wychowanków Przedszkola.*

Przedsiębiorca poinformował, że w oparciu o zakwestionowany wzorzec zawarł [usunięto] umowy. Kolejne umowy będzie podpisywać w końcu sierpnia lub na początku września 2008r. Podkreślił jednocześnie, że umowy te będą zawierane zgodnie z nowo opracowanym wzorcem, natomiast do umów już zawartych dołączony zostanie aneks, wprowadzający nowe postanowienia. Przedsiębiorca poinformował ponadto, że o zmianie treści pkt F.4. roz. IV Statutu wszyscy rodzice zostaną powiadomieni na zebraniach. Do ww. pisma Przedsiębiorca załączył nowy wzorzec umowy świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego oraz Aneks nr 1/2008 do Statutu Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek”, wprowadzający zmianę treści kwestionowanego pkt F.4. roz. IV Statutu.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przedsiębiorca Janina Muszalska została wpisana do ewidencji placówek prowadzących działalność oświatową w formach szkolnych w zakresie przedszkoli jako prowadząca Niepubliczne Przedszkole „Liczmanek” w Poznaniu przez Prezydenta Miasta Poznania w dniu 24 czerwca 2004r.

Zasady działania Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek” zostały określone w opracowanym przez Przedsiębiorcę Statucie Przedszkola, w którym zamieszczono m.in. postanowienia regulujące wzajemne prawa i obowiązki prowadzącego Przedszkole, pracowników i konsumentów korzystających z usług Przedszkola.

W ramach prowadzonej działalności Przedsiębiorca zawiera z konsumentami umowy świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego. W oparciu o postanowienia analizowanego wzorca zawarł [usunięto] umowy.

W niniejszym postępowaniu administracyjnym Prezes Urzędu zakwestionował przytoczone powyżej postanowienia § 5 i § 11 wzorca umowy oraz pkt F.4. roz. IV Statutu Przedszkola, uznając je za tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczone zostały postanowienia o następującej treści:

Poz. 59. *Czesne w następnych latach studiów może ulec zmianie w związku z uzasadnionym wzrostem kosztów ponoszonych przez uczelnię i zostanie ustalone przez rektora zarządzeniem wiążącym strony umowy przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego (wpis dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 10 kwietnia 2003r. sygn. akt XVII Amc 17/01).*

Poz. 848. *Wysokość odpłatności ustala dyrektor placówki w oparciu o kalkulację kosztów bieżących. Odpłatność może ulec zmianie w ciągu roku szkolnego (wpis dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 6 lipca 2006r. sygn. akt XVII Amc 60/05).*

Poz. 726. *Nieusprawiedliwione zaleganie z uiszczeniem czesnego lub innych opłat spowoduje skreślenie z listy studentów (wpis dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 27 lutego 2006r. sygn. akt XVII Amc 105/04).*

Poz. 754. *Nieopłacenie zajęć w przedstawionych wyżej terminach powoduje skreślenie z listy uczestników bez zwrotu wpłaconej wcześniej kwoty (wpis dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 27 marca 2006r. sygn. akt XVII Amc 40/05).*

Przedsiębiorca przedłożył nowy wzorzec umowy świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego, w którym postanowienie § 5 umowy (§ 4 pkt 2 nowego wzorca) otrzymało treść: „Przedszkole zastrzega sobie prawo do zmiany wysokości opłaty dotyczącej kosztów produktów użytych do sporządzania posiłków ze zmianą umowy w formie aneksu”.

Z kolei § 11 (§ 10 nowego wzorca) oraz pkt F.4. roz. IV Statutu Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek” w Poznaniu zmieniono w następujący sposób: „Przedszkole może rozwiązać umowę z rodzicami zachowując jednomiesięczne wypowiedzenie, w przypadku powtarzającego się nieterminowego regulowania należności bądź ich nie uiszczenia przez dwa okresy płatności po uprzednim wyznaczeniu dodatkowego terminu, rozmowie z rodzicami i uprzedzeniu ich o konsekwencjach wynikających z ich postępowania.”

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Stwierdzenie istnienia przedmiotowej praktyki wymaga spełnienia dwóch przesłanek: bezprawności działania i naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Powołany wyżej przepis ustawy zawiera w pkt 1-3 przykładowe wyliczenie praktyk zakazanych przez ustawodawcę. Katalog ten nawiązuje do stosowania klauzul wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, nieuczciwych praktyk rynkowych lub czynów nieuczciwej konkurencji oraz szeroko ujmowanego prawa konsumenta do informacji.

„Zbiorowe interesy konsumentów” to prawa nieograniczonej liczby konsumentów, nie stanowią przy tym sumy indywidualnych interesów dającej się określić, nawet licznej grupy konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Art. 479⁴³ Kodeksu postępowania cywilnego rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza zatem, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych.

W uchwale 7 sędziów z dnia 13 lipca 2006r. sygn. III SZP 3/2006, Sąd Najwyższy uznał, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a¹ *jest stosowanie identycznej klauzuli jak wpisana do rejestru niedozwolonych postanowień umownych przez innego przedsiębiorcę, który nie był stroną lub uczestnikiem postępowania zakończonego wpisaniem danej klauzuli do rejestru (...).* Odwołując się do argumentów o charakterze celowościowym oraz kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności tego przepisu, Sąd Najwyższy podkreślił, że *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów obejmuje również przypadki wprowadzenia jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu szyku wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru, która wywołuje takie same skutki godzi przeciwieństwo tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej co wpisana do rejestru.*

Nie jest więc konieczna dokładna, literalna zbieżność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Niedozwolone będą również takie postanowienia umów, które

---

¹ W obowiązującej obecnie ustawie z dnia 16.02.2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów, praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów uregulowana została w art. 24.

mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

W prowadzonym postępowaniu administracyjnym Prezes Urzędu zakwestionował praktykę Przedsiębiorcy polegającą na stosowaniu w obrocie konsumenckim wzorców umowy, w których zawarte zostały postanowienia o treści tożsamej z klauzulami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych.

Zakwestionowane zostało m.in. postanowienie § 5 wzorca umowy świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego, zgodnie z którym wysokość opłaty dotycząca kosztów produktów użytych do sporządzenia posiłków może ulec zmianie na podstawie decyzji Dyrektora przedszkola i nie wymaga zmiany w umowie pisemnej.

W ocenie Prezesa Urzędu, kwestionowane postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza jego interesy (art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego). Przyznaje bowiem Przedsiębiorcy prawo do jednostronnego decydowania o wysokości kosztów, które wchodzi w skład opłaty za świadczone na rzecz konsumenta usługi, a przy tym nie precyzuje okoliczności, w których taka zmiana może nastąpić. Postanowienie to odnosi się wprawdzie do głównego świadczenia konsumenta (wynagrodzenia za świadczone przez Przedsiębiorcę usługi), ale nie zostało sformułowane w sposób jednoznaczny. Należy ponadto zauważyć, że zastrzegając sobie prawo do zmiany wysokości opłaty na mocy jednostronnej decyzji, Przedsiębiorca naruszył wynikający z art. 384¹ § 1 Kodeksu cywilnego obowiązek doręczenia wzorca stronie umowy. Zgodnie z ww. przepisem, wzorzec wydany w czasie trwania stosunku umownego o charakterze ciągłym wiąże drugą stronę, jeżeli został doręczony stronie przed zawarciem umowy, a strona nie wypowiedziała umowy w najbliższym terminie wypowiedzenia. Kwestionowane postanowienie upoważnia Przedsiębiorcę do dowolnej w zasadzie zmiany wysokości opłat obciążających konsumenta, przy czym zmiana wysokości tej opłaty nie jest uznana za zmianę warunków umowy. Oznacza to, że konsument w przypadku podwyższenia wysokości opłaty nie ma prawa do odstąpienia od umowy. Z tych też względów postanowienie to spełnia przesłanki niedozwolonego postanowienia umownego, o którym mowa w art. 385³ pkt 20 Kodeksu cywilnego. Przepis ten za niedozwolone uznaje te postanowienia umowne, które przewidują uprawnienie kontrahenta konsumenta do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy, bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie to jest tożsame z klauzulami niedozwolonymi wpisanymi w pozycjach: 59 i 848 rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, na podstawie wyroków SOKiK odpowiednio z dnia 10 kwietnia 2003r. sygn. akt XVII Amc 17/01 oraz 6 lipca 2006r. sygn. akt XVII Amc 60/05.

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2003r. sygn. akt XVII Amc 17/01, SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Czesne w następnych latach studiów może ulec zmianie w związku z uzasadnionym wzrostem kosztów ponoszonych przez uczelnię i zostanie ustalone przez rektora zarządzeniem wiążącym strony umowy przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego* (pozycja 59 rejestru). Z kolei w drugim ze wskazanych wyroków za niedozwolone uznano postanowienie: *Wysokość odpłatności ustala dyrektor placówki w oparciu o kalkulacje kosztów bieżących. Odpłatność może ulec zmianie w ciągu roku szkolnego* (pozycja 848 rejestru).

W uzasadnieniu wyroku z dnia 6 lipca 2006r. sygn. akt XVII Amc 60/05, SOKiK zakwestionował zmianę wysokości opłat obciążających konsumenta, na podstawie jednostronnej decyzji przedsiębiorcy. Sąd ten podkreślił, że taki zapis umowny nie wskazuje, w jakich okolicznościach i w jakich warunkach może dojść do zmiany umowy. Zmiana wysokości opłat, do których uiszczenia jest zobowiązany konsument nie jest ponadto, jak wskazano, traktowana jako zmiana umowy co powoduje, że konsument nie może od niej odstąpić. Postanowienie to

uznane zostało za niedozwolone postanowienie umowne, określone w art. 385³ pkt 20 Kodeksu cywilnego.

Analizując postanowienia § 11 wzorca umowy oraz pkt F.4. roz. IV Statutu Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek”, Prezes Urzędu uznał je za tożsame z klauzulami niedozwolonymi wpisanymi w pozycjach: 726 i 754 rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Postanowienia te regulują kwestie związane z rozwiązaniem umowy przez Przedsiębiorcę i skreśleniem dziecka z listy wychowanków w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonywania świadczenia przez konsumenta. W § 11 umowy wskazano, że „Przedszkole może rozwiązać umowę bez wypowiedzenia w przypadku powtarzającego się nieterminowego regulowania należności bądź ich nieuregulowania przez dwa okresy płatności”. Zgodnie z pkt F.4. roz. IV Statutu Przedszkola „W przypadku niepłacenia lub płacenia nieterminowego, jeżeli zaległości w opłatach wynosić będą więcej niż dwa miesiące dziecko może być skreślone z listy wychowanków”.

SOKiK wyrokiem z dnia 27 lutego 2006r. sygn. akt XVII Amc 105/04 uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Nieusprawiedlinione zaleganie z uiszczeniem czesnego lub innych opłat spowoduje skreślenie z listy studentów*, które zostało następnie wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w pozycji 726.

Podobna klauzula została wpisana w pozycji 754 rejestru na podstawie wyroku SOKiK z dnia 27 marca 2006r. sygn. akt XVII Amc 40/05, w którym stwierdzono: *Nieopłacenie zajęć w przedstawionych wyżej terminach spowoduje skreślenie z listy uczestników bez zwrotu wpłaconej wcześniej kwoty*.

Zdaniem Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienia, pomimo różnic w treści, są tożsame z cyt. wyżej klauzulami niedozwolonymi. Wywołują bowiem tożsame skutki prawne, wiążąc prawo Przedsiębiorcy do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia i skreślenia dziecka z listy wychowanków z niewykonaniem zobowiązania przez konsumenta, bez uprzedniego wyznaczenia konsumentowi dodatkowego terminu do jego wykonania. Jednocześnie brak w przedłożonych wzorcach postanowień, które regulowałyby w takiej sytuacji rozliczenia stron umowy w zakresie świadczeń wzajemnych.

W ocenie Prezesa Urzędu, dobre obyczaje we wzajemnych relacjach Przedsiębiorcy i konsumentów wymagają, aby w omówionym przypadku zastosowanie znalazł przepis art. 491 §1 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Dopiero zatem po upływie dodatkowego, wyznaczonego konsumentowi terminu do wykonania świadczenia pieniężnego, Przedsiębiorca winien mieć zapewnione prawo do odstąpienia od umowy i skreślenia dziecka z listy wychowanków. Z uwagi na powyższe, ww. postanowienia kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jego interesy (art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego).

Należy ponadto zauważyć, że postanowienie § 11 narusza również zasadę symetrii w kształtowaniu praw i obowiązków stron umowy. Prawo do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia przyznane zostało wyłącznie Przedsiębiorcy. Postanowienia umowy i Statutu Przedszkola nie zastrzegają takiego uprawnienia na rzecz konsumenta.

Analiza porównawcza zakwestionowanych postanowień wzorców umowy i Statutu Przedszkola oraz przedstawionych powyżej postanowień wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych wskazuje, że kwestionowane postanowienia wyczerpują przesłanki postanowień uznanych za niedozwolone. Zakwestionowane zapisy umowy nie mają wprawdzie identycznego brzmienia, jednakże w ocenie Prezesa Urzędu, wykładnia ich treści prowadzi do wniosku, że mieszczą się w hipotezach przytoczonych klauzul niedozwolonych.

Skutkuje to uznaniem, że wykazana została bezprawność działania Przedsiębiorcy,

polegająca na stosowaniu w obrocie konsumenckim postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych.

Do stwierdzenia stosowania przedmiotowych praktyk niezbędne jest ponadto wykazanie, iż bezprawne działanie przedsiębiorcy godzące w interes konsumentów dotyczyło tzw. zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem interesów nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować- potencjalnych klientów Przedsiębiorcy. Niezgodnym z prawem działaniem Przedsiębiorcy mogła bowiem zostać dotknięta nieograniczona liczba osób, tzn. wszystkie osoby zawierające z nim umowy świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego.

Pismem z dnia 21 maja 2008r. Przedsiębiorca zobowiązał się do zawierania umów świadczenia usług w zakresie wychowania przedszkolnego w oparciu o nowo opracowany wzorec umowy, z którego kwestionowane postanowienia zostały usunięte, a w odniesieniu do umów już zawartych- do ich wyeliminowania w drodze aneksów. Zadeklarował ponadto, że o wprowadzeniu Aneksu nr 1/2008 do Statutu Niepublicznego Przedszkola „Liczmanek”, zmieniającego kwestionowany pkt F.4. roz. IV Statutu wszyscy rodzice zostaną poinformowani na zebraniach.

W świetle powyższego, w niniejszej sprawie zachodzą podstawy do zastosowania art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione- na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania- że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 powołanej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Zdaniem Prezesa Urzędu, w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki do wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Okoliczności sprawy uprawdopodobniają stosowanie przez Przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na posługiwaniu się w obrocie konsumenckim wzorcami umownymi, w których zamieszczone zostały klauzule wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Przedsiębiorca zobowiązał się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wskazanym powyżej naruszeniom poprzez usunięcie z zawartych wcześniej i nadal obowiązujących umów kwestionowanych postanowień w drodze aneksów, zawieranie nowych umów zgodnie z nowo opracowanym wzorcem, z którego niedozwolone postanowienia umowne zostały usunięte oraz zmianę pkt F.4 roz. IV Statutu Przedszkola i poinformowanie o niej rodziców dzieci korzystających z usług Przedszkola.

Zaproponowane przez Przedsiębiorcę zmiany kwestionowanych postanowień wzorca umowy i Statutu uwzględniają, w ocenie Prezesa Urzędu, obowiązujące przepisy prawa, w szczególności art. 385 i nast. Kodeksu cywilnego i mogą zostać wprowadzone do obrotu konsumenckiego w miejsce niedozwolonych.

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorcę obowiązek przekazania informacji o realizacji zobowiązania nałożonego w punkcie I sentencji decyzji oraz przedłożenia potwierdzonych kopii umów zawartych z konsumentami zgodnie z postanowieniami wzorca umowy, załączonego do pisma Przedsiębiorcy z dnia 21 maja 2008r.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

Otrzymuje:

Janina Muszalska- Niepubliczne Przedszkole „Liczmanek”
os. Armii Krajowej 97
61-381 Poznań